

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620201523
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fiľakovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8620201523.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fiľakovského a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobkyne: H. V., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XXX/XX, XXX XX U., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom Majerníková 3/A, 841 05 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 125,43 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č.k. 4Csp/57/2020-94 zo dňa 21. februára 2022, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto cit.:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1 125,43 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

2. Vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl., § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

3. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 24.8.2020 domáhala zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1 125,43 eura.

4. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník, pod sp. zn. 4Csp/10/2016 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, som bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky v oboch uplatňovaných nárokoch úspešná, rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 4Csp/10/2016, zo dňa 25.1.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 24Co/91/2017, zo dňa 29.5.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 13.7.2018. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „23. Súd s prihliadnutím na obsah spisu - listinné dôkazy rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku. Žalobnému návrhu vyhovel a uložil žalovanej strane vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 825,43 eura s príslušenstvom (výška bezdôvodného obohatenia predstavuje rozdiel medzi platbami žalobkyne pre žalovanú stranu v sume 1 325,43 eura a poskytnutou výškou úveru v sume 500,00 eur = 825,43 eura, nakoľko predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti

podľa § 9 ods. 2 písm./ až k/, r/ a y) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 825,43 eura, od 1.9.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom tento stav čo do výšky sumy nie je sporný, táto predstavuje výšku bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaná strana 2 namietala tým, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo) k odstúpeniu od zmluvy a majetkový prospech získala žalovaná strana z poctivých zdrojov, čo súd prvej inštancie titulom podaného žalobného návrhu tvrdenie žalovanej strany neprijal a zároveň jej uložil povinnosť vydať/zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie. V konaní bolo preukázané, že medzi sporovými stranami (žalobkyňou a žalovanou) bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 23.8.2013, tento stav bol preukázaný, preto súd v súlade s touto argumentáciou a listinnými dôkazmi vo veci rozhodol, teda žalobnému návrhu vyhovel a v celom rozsahu. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem vyššie uvedeného je písaná malým písmom, vrátane dohody o plnení v splátkach a všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, niektoré časti ťažko čitateľne. Okrem vydania bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 23.8.2013 uvedená v bode 2 administratívny poplatok vo výške 288,25 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná. Podľa názoru súdu uplatňovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané, teda pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme, nakoľko žalovaná od žalobkyne ako spotrebiteľa požaduje administratívny poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru poškodzuje tým spotrebiteľa (žalobkyňu) a zároveň túto vystavuje neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Preto vo veci bolo potrebné rozhodnúť ako je vyššie uvedené.“ Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. V danom prípade treba zdôrazniť, že žalovaný nielenže v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 23.8.2013 používal neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa o sumu 825,43 eura, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva. Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie jej práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, primerané finančné zadosťučinenie preto požaduje vo výške 1 125,43 eura, pričom nárok ako ho požaduje, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 825,43 eura a za neprijateľnú zmluvnú podmienku požaduje 300 eur. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 4Csp/10/2016, zo dňa 25.1.2017 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenia ani rozširovať ani zužovať.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 16.9.2020 uviedol, že Žalovaný má za to, že predmetné rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca majú dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejedávaného prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom a arbitrárnom výklade práva. V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodné. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodné, vyhovujúci požiadavkám, spĺňajúci požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Ako bolo uvedené vyššie priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práva by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by Žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premičané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo,

že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochranu nie len jeho deklaráciu. Žalobca má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že Žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobca bol vo svojich konaniach úspešný, a preto už raz došlo k náprave porušeného práva. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje úctivo požiadať príslušný súd, aby pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktačného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na zmluve ďalej prehlásil, že si Zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobca mal možnosť si zmluvu pred jej podpisom prečítať. Žalovaný teda poskytol žalobcovi úver v dobrej viere, že sú mu známe zmluvné dojednania. Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Ust. § 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnou hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadosťučinenia sú nasledujúce: porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi, úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti, primeranosť zadosťučinenia, zodpovedná osoba. Všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade Žalovaný Žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (Žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských pracovných vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu spravajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo Žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalobca považuje finančné zadosťučinenie, uplatnené

Žalobcom (vo výške 1.125,43 EUR) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadostiučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznanú výšku finančného zadostiučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom. Žalovaný preto poukazuje na nasledovné rozhodnutie: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadostiučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadostiučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha. Ve formě zadostiučinění, jako prostředku satisfakčního, není možno proto brát ohled na prvky, které mají materiální povahu, poněvadž materiální reparaci tento právní prostředek ochrany proti nekalé soutěži neslouží. Nárok na přiměřené zadostiučinění je dále nárokem, který má převážně, popř. výlučně objektivní charakter. Dovojuje se, že je nárokem „objektivním, který není vázán na naplnění jakýchkoli subjektivních podmínek“ (Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník, komentář, 7. vydání, C. H. Beck 2002, str. 148). V rozsudku ze dne 25. 3. 1998 sp. zn. I. Odon 45/97 Nejvyšší soud dovodil, že „přiměřenost výše peněžního zadostiučinění musí být posuzována jak z objektivních, tak subjektivních hledisek“ (srov. též Faldyna, F. a kol. - autor příslušné části Hajn, P.: Obchodní zákoník s komentářem, I. díl, Codex 2000, str. 143.) V každém případě jsou subjektivní momenty z hlediska výše přiměřeného zadostiučinění pouze momenty doplňkovými.“ (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 652/2001, zo dňa 18.09.2002). „Výše soudem přiznaného zadostiučinění musí odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují a významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna. Neshledá-li soud takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy. Soud přitom neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění, tj. z jakého důvodu je přiznané zadostiučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadostiučiněním přiznaným z jiného právního důvodu. Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravodlivé (např. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy).“ (Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 30 Cdo 1747/2014). Ako ale špecifikoval Najvyšší súd Českej republiky nebezpečie vzniku ujmy musí byť reálne, nie vyšpekulované a zároveň rozsah tejto ujmy by nemal byť zanedbateľný. (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Cdo 139/2008 zo dňa 29.04.2008). Konanie Žalobcu formou podania žaloby na priznanie finančného zadostiučinenia nie je adekvátne okolnostiam, nakoľko Žalobca mal možnosť brániť sa už v počiatoch kontraktačného postupu a napriek tomu bol absolútne ľahostajný. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčováním svojho neobzretného a ľahostajného konania. Vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu je výstižným české rozhodnutie (C. H. Beck č. C 201/2001) , citované takmer vo všetkých slovenských komentároch k Občianskemu súdnemu poriadku: „Je-li ke správnému rozhodnutí o věci samé zapotřebí podstatných (pro rozhodnutí zásadně významných) skutkových zjištění, která neučinil soud prvního stupně, popřípadě která tento soud učinil, ale vzhledem k nesprávnému právnímu názoru, který zaujal, na nich své rozhodnutí nezaložil, nejsou podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu rozhodnutí soudu prvního stupně; odvolací soud proto rozhodnutí zruší a věc vrátí soudu prvního stupně k dalšímu řízení.“

6. Predmetom konania bolo zaplatenie primeraného finančného zadostiučinenia vo výške 1 125,43 eura.

7. Na pojednávaní dňa 21.2.2022 zástupca žalobkyne zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhol žalobe vyhovieť. Poukázal na to, že výška primeraného finančného zadostiučinenia je odvodená od bezdôvodného obohatenia terajšieho žalovaného a poukázal na povahu a charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorá bola v základnom konaní označená za neprijateľnú. Úver bol pôvodne na sumu 500 eur, pričom len administratívny poplatok činil 288 eur, čo je viac ako polovica z poskytnutej sumy, preto považoval výšku uplatneného finančného zadostiučinenia za primeranú.

8. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého z rozsudku Okresného súdu Svidník, sp. zn. 4Csp/10/2016-45 zo dňa 25.1.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, č. k. 24Co/91/2017-59 zo dňa 29.5.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.7.2018, súd zistil, že súd zaviazal žalovanú vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 825,43 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 825,43 eura od 1.9.2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 23.8.2013 uvedená v bode 2 administratívny poplatok vo výške 288,25 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

9. Z odôvodnenia rozsudku súd zistil, že súd s prihliadnutím na obsah spisu - listinné dôkazy rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku. Žalobnému návrhu vyhovel a uložil žalovanej strane vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 825,43 eura s príslušenstvom (výška bezdôvodného obohatenia predstavuje rozdiel medzi platbami žalobkyne pre žalovanú stranu v sume 1 325,43 eura a poskytnutou výškou úveru v sume 500,00 eur = 825,43 eura, nakoľko predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm./ až k/, r/ a y) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 825,43 eura, od 1.9. 2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom tento stav čo do výšky sumy nie je sporný, táto predstavuje výšku bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaná strana namietala tým, že nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo) k odstúpeniu od zmluvy a majetkový prospech získala žalovaná strana z poctivých zdrojov, čo súd prvej inštancie titulom podaného žalobného návrhu tvrdenie žalovanej strany neprijal a zároveň jej uložil povinnosť vydať/zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie. V konaní bolo preukázané, že medzi sporovými stranami (žalobkyňou a žalovanou) bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 23.8. 2013, tento stav bol preukázaný, preto súd v súlade s touto argumentáciou a listinnými dôkazmi vo veci rozhodol, teda žalobnému návrhu vyhovel v celkom rozsahu. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem vyššie uvedeného je písaná malým písmom, vrátane dohody o plnení v splátkach a všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, niektoré časti ťažko čitateľne. Okrem vydania bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 23.8.2013 uvedená v bode 2 administratívny poplatok vo výške 288,25 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná. Podľa názoru súdu uplatňovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané, teda pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme, nakoľko žalovaná od žalobkyne ako spotrebiteľa požaduje administratívny poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru poškodzuje tým spotrebiteľa (žalobkyňu) a zároveň túto vystavuje neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Preto vo veci bolo potrebné rozhodnúť ako je vyššie uvedené.

10. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žaloba je dôvodná, pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalobkyne. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Csp/10/2016 úspešne uplatnila porušenie práva spotrebiteľa, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie jej práva nesie zodpovednosť. Žalovaná v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Csp/10/2016 dosiahla určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 825,43 eura z dôvodu, že predmetná úverová zmluva je pre absenciu zákonných náležitostí podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bezúročná a bez poplatkov. Týmto bola splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Porušenie spotrebiteľského práva vyplýva z rozsudku súdu a jeho odôvodnenia v základnom konaní.

11. K výške primeraného finančného zadosťučinenia poskytla žalobkyňa v žalobe tieto skutkové tvrdenia:

- svoje spotrebiteľské práva som bola nútená brániť v základnom konaní,
- žalovaný v úverovej zmluve používal neprijateľné zmluvné podmienky,
- žalovaný konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalú obchodnú prax,

- žalovaný konal v rozpore s dobrými mravmi,
- žalovaný konal v snahe obohatiť sa o sumu 825,43 eur,
- zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva,
- uplatnené finančné zadosťučinenie zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa na môj úkor bezdôvodne obohatil o sumu 825,43 eura,
- za neprijateľnú zmluvnú podmienku žalobkyňa požadovala 300,- eur.

12. Súdu sa zaoberal výškou primeraného finančného zadosťučinenia. Vychádzal z okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobkyne a z ujmy, ktorá vznikla, resp. hrozila žalobkyni, aj keď vznik ujmy nie je podmienkou nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie. Okolnosti, špecifikácia a rozsah porušenia práv žalobkyne vyplýva z rozsudku Okresného súdu Svidník, sp.zn. 4Csp/10/2016-45 zo dňa 25.1.2017 a jeho odôvodnenia. Z hmotnoprávneho hľadiska, ako podmienky priznania nároku na primerané finančné zadosťučinenie je potrebné vychádzať z uvedeného rozsudku, ktorý tvorí právny základ pre priznanie predmetného nároku. Okolnosti porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľky a ich rozsah boli ustálené v základnom konaní a týmto je súd viazaný.

13. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Svidník sp.zn. 4Csp/10/2016 vyplýva, že v posudzovanej úverovej zmluve absentoval celý rad zákonných náležitostí podľa § 9 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy.

14. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žalovaný ako profesionálny subjekt má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Žalobkyni ako spotrebiteľke sa však odborného a profesionálneho prístupu pri uzatváraní úverovej zmluvy nedostalo a táto musela sama vyvolať súdne konanie proti profesionálovi a preukázať porušenie svojich spotrebiteľských práv. Priznané finančné zadosťučinenie je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela žalobkyňa v dôsledku konania žalovaného trpieť a je sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri uzatváraní zmluvy so žalobkyňou konal závadne.

15. Je zrejmé, že žalobkyňa s prihľadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Svidník sp.zn. 4Csp/10/2016, v ktorom žalovaný spochybňoval dôvodnosť podanej žaloby bola dlhodobo nedôvodne vystavená stavu právnej neistoty a to až do právoplatného skončenia uvedeného konania. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý naformuloval zmluvu o úvere, ktorá obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku a neobsahovala obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22CoCsp/6/2021 zo dňa 29.4.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1CoCsp/18/2021 zo dňa 16.12.2021).

16. Okolnosti uzavretia predmetnej úverovej zmluvy boli také, že žalovaný ju sám naformuloval a táto nespĺňala obligatórne zákonné náležitosti a obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo aj v tomto konaní je potrebné hodnotiť v neprospech žalovaného.

17. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22CoCsp/6/2021 zo dňa 29.4.2021).

18. Aj keď zákon nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi vznikla nejaká ujma, v danom prípade žalobkyni vznikla ujma vo výške 825,43 eura. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v časti 825,43 eura považuje súd za logické a spravodlivé, pretože korešponduje s výškou bezdôvodného obohatenia žalovaného. Niet žiadneho rozumného dôvodu priznať primerané finančné zadosťučinenie v nižšej výške tak, aby plnilo svoje funkcie a to satisfakčnú, sankčnú a odradzovaciu. Na druhej strane súd nemôže prekročiť žalobou uplatnený nárok.

19. Pokiaľ ide o časť finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur, tento súd považuje za primeraný vzhľadom na závažnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky v časti administratívneho poplatku vo výške 288,25 eura za administratívne náklady a vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou. V danom prípade žalovaný poskytol žalobkyni sumu 500 eur, pričom výška administratívneho poplatku činila viac ako 50 %, čo je v rozpore s dobrými mravmi a takýto poplatok nemôže požívať právnu ochranu. Nemôže byť žiadnych pochybností o tom, že uvedená neprijateľná zmluvná podmienka bola spôsobilá prívodiť žalobkyni ujmu. Na naplnenie funkcií primeraného finančného zadosťučinenia je preto finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur absolútne primerané.

20. Požadované finančné zadosťučinenie vo výške 1 125,43 eura považuje súd za primerané s poukazom na to, že pokiaľ by žalobkyňa vo vyššie uvedenom konaní nedosiahla úspešné uplatnenie svojich spotrebiteľských práv, žalobca by sa na jej úkor obohatil sumou 825,43 eura a mohol by voči žalobkyni uplatňovať zaplatenie administratívneho poplatku vo výške 288,25 eura.

21. Je bez právneho významu, či žalobkyni vznikla majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by zakladala dôvodnosť nároku na finančné zadosťučinenie. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje ako podmienku vznik ujmy, ba dokonca ani spôsobilosť porušenia prívodiť ujmu spotrebiteľovi tak, ako to bolo v znení zákona účinného do 9.6.2013. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, preto postačuje iba úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade preukázané bolo. Právne zastúpená žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Csp/10/2016 úspešne uplatnila porušenie svojich práv spotrebiteľky, keď dosiahla určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 825,43 eur z dôvodu, že predmetná úverová zmluva je pre absenciu zákonných náležitostí podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bezúročná a bez poplatkov, čo samo o sebe postačuje na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Pokiaľ by žalobkyňa nebola úspešná v pôvodnom konaní, žalovaný by sa na jej úkor bezdôvodne obohatil sumou 825,43 eura. Objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je predovšetkým výška škodlivého následku vyjadrená v peniazoch, ktorá bola alebo mohla byť spotrebiteľovi spôsobená porušením spotrebiteľského práva.

22. Priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia musí byť primeraná, aby naplnila satisfakčnú, výchovnú a odstrašujúcu funkciu tohto právneho inštitútu. V konkrétnom prípade sa môže výška primeraného finančného zadosťučinenia rovnať aj majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila. V tomto konaní žalobkyňa požadovala zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 1 125,43 eura, čo vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný od žalobkyne požadoval a prijal plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, je primerané, aby splnilo odradzujúcu a satisfakčnú funkciu vo vzťahu k profesionálom, ktorí sa zaoberajú poskytovaním spotrebiteľských úverov. Navyiac, žalobkyňa v základnom konaní dosiahla určenie, že zmluvná podmienka, uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 23.8.2013 uvedená v bode 2 administratívny poplatok vo výške 288,25 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Finančné zadosťučinenie pri tomto úspechu žalobkyňa vyjadrila sumou 300,- eur, ktorú súd považuje za primeranú vzhľadom na závažnosť uvedenej zmluvnej podmienky, ktorá sa týkala absolútne neprimeraného poplatku, navyiac ak žalobkyni nebolo poskytnuté za tento poplatok reálne plnenie.

23. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobkyne, ako spotrebiteľa, jeho dôsledkom je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia je správne a spravodlivé, aby táto zohľadňovala aj ujmu, ktorá spotrebiteľovi bola spôsobená alebo hrozila, pokiaľ by bol pasívny a neuplatnil svoje spotrebiteľské práva v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Csp/10/2016, čím sa naplní aj odradzovacia funkcia tohto satisfakčného prostriedku. Z uvedeného hľadiska sa súdu javí ako primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 125,43 eura.

24. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybné ekonomicky a právne silnejším

porušovateľom spotrebiteľských práv a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že porušovateľ spotrebiteľských práv sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.1CoCsp/18/2021).

25. Priznané finančné zadosťučinenie je primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne a zodpovedá svojmu účelu (poskytnúť žalobkyňi satisfakciu a odradiť žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov), pričom vo vzťahu k žalobkyňi nepredstavuje nedôvodné finančné obohatenie, ktoré by bolo v rozpore so zákonom alebo morálkou. Cieľom inštitútu finančného zadosťučinenia je mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi.

26. Z ohľadu na všetky uvedené skutočnosti považuje súd finančné zadosťučinenie spolu vo výške 1 125,43 eura (825,43 + 300) za primerané a spravodlivé.

27. Poskytnutie finančného zadosťučinenia spotrebiteľom v individuálnom prípade môže nepochybne odradiť dodávateľov od nekalého konania aj voči ostatným spotrebiteľom.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) a úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

29. Proti tomuto rozsudku v plnom rozsahu podal žalovaný v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) C.s.p., súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

30. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení.

31. Žalovaný má za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa neodôvodnila jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo - právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa ani nijakým spôsobom netvrdila a nepreukázala, že si žalovaný nesplnil svoju poučovaciu povinnosť voči žalobkyňi. Žalobkyňa svojim podpisom prejavila svoj súhlas s tým, že bola osobitne poučená o jednotlivých náležitostiach Zmluvy. Žalobkyňa v konaní nepreukázala ani nevysvetlila, v čom má primeranosť finančného zadosťučinenia spočívať. Musia byť zohľadnené všetky okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad, teda, či v tomto prípade žalobkyňa utrpela nejakú morálnu ujmu, prípadne v akom rozsahu. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nie len jeho deklaráciu. Žalovaný má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že žalobkyňi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad. Žalovaný považuje finančné zadosťučinenie priznané žalobkyňi za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť

žalobkyne. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Žalovaný navrhol odvolaciemu súdu, aby odvolaním napadnutý rozsudok zrušila a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil trovy konania.

32. Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žalobkyňa uviedla, že žalovaná vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie uvádza, že rozsudok vydaný v základnom konaní má dostatočný sankčný charakter. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovanej došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe sankcie určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (následne vydania bezdôvodného obohatenia) a neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Následné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práv spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu. V žiadnom prípade nemožno priznanie bezdôvodného obohatenia alebo určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia stotožňovať alebo považovať za „výhodu“, ale za „sankčný následok“ plynúci z primárneho právneho vzťahu, ktorý zavinením žalovanej nebol perfektný a privodil spotrebiteľovi ekonomickú ujmu. Pripustením takejto argumentácie žalovanej by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovanej dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. V danom prípade išlo navyše o reálnu ujmu, keďže žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil.

33. Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť, čo súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku aj dostatočne odôvodnil. Účelom primeraného finančného zadosťučinenia je dodávateľa potrestať, takýmto scenárom v budúcnosti zabrániť a spotrebiteľa kompenzovať a zabezpečiť dostatočnú satisfakciu. V žiadnom prípade nemožno priznanie primeraného finančného zadosťučinenia chápať ako obohatenie spotrebiteľa bez právneho dôvodu, ako sa to snaží vo svojom odvolaní vykresliť žalovaný. Ujma, ktorá konaním žalovaného vznikla nebola len v akademickej rovine. Zároveň uplatňovaním legitímneho nároku žalobkyne v súdnom konaní bol narušený nielen jej bežný život, ale bol znížený jej rodinný rozpočet a životná úroveň. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je súdom priznaná suma 1 125,43 eur, nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. V danom prípade treba zdôrazniť, že žalovaný nielenže v spotrebiteľskej zmluve používal neprijateľnú zmluvnú podmienku, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi, v snahe obohatiť sa, čiže zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie práva. Pre neustály odmietavý postoj žalovaného trvalo základné konanie (súdne a vykonávacie konanie) viac ako 3 roky, t.j. od podania žaloby v základnom konaní dňa 30.08.2016 až po ukončenie exekučného konania dňa 25.11.2019. Samotné nerešpektovanie právoplatných a najmä vykonateľných výrokov rozsudku o povinnosti vydať bezdôvodného obohatenia a následná nutnosť iniciovať exekučné konanie sa považuje za osobitne závažné porušenie povinnosti dodávateľa uloženej súdom. Navrhla odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne potvrdiť a zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

34. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

35. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych

zisteníach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje

36. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie Zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

37. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

38. „Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

39. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1125,43 eur titulom úspešného uplatnenia svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4Csp/10/2016 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky.

40. Tvrdenie žalobkyne o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 4Csp/10/2016-45 zo dňa 25. januára 2017, ktorým súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť sumu 825,43 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 1.9.2016 do zaplatenia a druhým výrokom určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 23.8.2013 uvedená v bode 2 administratívny poplatok vo výške 288,25 eura za administratívne náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná. Okresný súd konštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 23.8.2013, uzavretej medzi stranami sporu. Nepochybne v tomto prípade išlo o závažné porušenie práv spotrebiteľa a bol to práve žalovaný, ktorý naformuloval spotrebiteľskú úverovú zmluvu, ktorá neobsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

41. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka, neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa, ale zohľadnil aj postoj spotrebiteľa, ktorý aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobcovi vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

42. Za stavu, keď rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 4Csp/10/2016 z 25. januára 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24Co/91/2017-59 z 29. mája 2018, došlo k vyhovneniu žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, pričom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 13.7.2018 a vykonateľnosť 17.7.2018, sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že v tejto veci základ nároku je daný.

43. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení, na ktoré dodávateľovi nárok nevznikol, či už v dôsledku neplatnosti právnych úkonov, neprijateľnosti zmluvných podmienok, alebo nedodržania zákonných náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

44. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tak to bolo aj v prejednávanej veci, keď súd prvej inštancie považoval za adekvátnu a primeranú výšku finančného zadosťučinenia v sume 1125,43 eura, odzrkadľujúcej sumu 825,43 eur, o ktorú by sa žalovaný obohatil, keby žalobkyňa neuplatnila svoje spotrebiteľské práva na súde a sumu 300 eur za použitie neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej úverovej zmluve, administratívny poplatok vo výške 288,25 eur, ktorý si žalovaný účtoval. Je zrejmé, že žalobkyňa s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4Csp/10/2016, v ktorom žalovaný spochybňoval dôvodnosť podanej žaloby, bola dlhodobo nedôvodne vystavená stavu právnej neistoty a to až do právoplatného skončenia uvedeného konania. Žalobkyňa bola nútená iniciovať aj exekučné konanie z dôvodu nerešpektovania právoplatných a vykonateľných výrokov rozsudku o povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie, ktoré je možné považovať za osobitné porušenie povinnosti žalovaného uloženej súdom.

45. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snád ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinností dôjde. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv.

46. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č.

303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV.ÚS 115/03).

47. Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 C.s.p.).

48. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p.. Aplikujúc zásadu úspechu pri rozhodovaní o trovách konania. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

49. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).